

CAL ENFORTIR LA DEMOCRÀCIA

Fa uns dies vaig trobar pel carrer un amic i em preguntà: "Què et sembla, s'endegarà tota aquesta situació conflictiva del país?" —"Crec que no, al menys per aral", li responguí. —"Així vols dir que tot foterà un pet com una aglà?". —"No, home, no, això tampoc!". —"Així qué és el que passarà?". —"Res, no crec que passi res, fora del que va passant cada dia". L'amic se n'anà dient: "Massa democràcia, abans tot això no passava".

Aquesta conversa, certa, es repeiteix malauradament igual o semblant, molt sovint. La gent està inquieta, insegura, desconfiada. No s'estava acostumat a aquest tipus de vida, certament inquietant, certament voltada d'inseguretat. Són molts anys de no passar res fora de la normalitat programada i dirigida des de dalt, amb una informació dels fets també dirigida i si calia deformada.

El nostre país ha sofert un canvi trascendental en menys de tres anys. Hem passat d'un règim autocràtic a un sistema democràtic sense trenca-disses estrepitoses. Precisament per haver-se fet sense traumes, el canvi ha sobtat a la gent en arribar els efectes de la nova situació.

Hi ha qui malintencionadament pretén carregar a la democràcia la culpa de moltes coses que no van bé. Això no és just. Assolir les llibertats que dóna un estat de dret no és fàcil. Hi ha molta gent que no entén que la llibertat de un acaba on comença la del nostre veí, la del nostre pròxim. La incomprensió d'aquest principi bàsic fa que moltes coses no vagin com tots voldríem.

No hem d'ésser catastrofistes, però tampoc creure que tot funcionarà bé en poc temps. No voldria decebre a ningú, però jo crec que el procés democràtic no començarà a donar els seus fruits fins d'ací a deu anys, com a mínim. La democràcia no és una ciència que s'aprén en un llibre; és una actitud de comportament que només s'aprén amb la pràctica de cada dia, amb temps. Els homes i dones de l'actual generació hem d'ésser conscients que seran els nostres fills o néts els qui gaudiran dels fruits de les llibertats que l'actual

sistema garanteix. Nosaltres viurem el pitjor canvi, que és la transició. Però això ens ha de mantenir esperançats i tots posar-hi molt d'esforç perquè les coses es vagin endegant.

Aquest esforç ha de servir per aguantar aquests anys primers del canvi i soportar les coses que avui no ens agraden o no van prou bé i mentrestant aprendrem a comportar-nos dintre les noves característiques de vida, caminant cap a un demà millor.

El canvi ens ha agafat en el pitjor moment. El món està sofrint una crisi econòmica molt profunda, que el nostre país també pateix, agreujada aquí per no haver prés mesures a temps.

La crisi ens ha arribat en el moment que tenim en el nostre país la productivitat més baixa del món occidental. Ens ha arribat quan estremen llibertats sindicals, que en la inmaduresa de les organitzacions obres i patronals no saben pactar, desconfiant mútuament i enfrontant-se en un diàleg de sords sense pensar que mentrestant l'economia de les empreses i del país s'enfonsa estrepitosament.

La crisi ens ha arribat amb un Govern feble, sortit d'unes eleccions que donaren una majoria molt migrada a l'U.C.D., que malgrat haver guanyat, no ha estat capaç de governar amb fermesa, amb mesures adients per endegar els principals problemes que més ens afecten i principalment en tot el que fa referència a l'economia.

I per si tot això fos poc, el terrorisme, principalment en el País Basc, provoca un clima de violència i un estat que fa pensar i dir a molts que això no pot durar. Ningú s'atura a pensar que en els Estats Units d'Amèrica, un dels països més rics i amb més llibertats hi ha un índex de criminalitat molt superior al d'Espanya. Cert que això no ha d'ésser un consol, però sí és una realitat que cal tenir en compte.

També es con mou la seguretat ciutadana, amb robatoris, atracaments, violències, que és un altre motiu de malestar. La mateixa crisi econòmica provoca molt atur juvenil,

que en les grans ciutats porta a molts joves sense feina per un camí de vagància, violència i delicte, que si treballessin potser molts d'ells mai haurien escollit, ni tan sols conegut.

En quant a la crisi econòmica crec que encara no hem tocat fons. Agreujarà més i tots hem d'estar preparats per fer-li front. El món està abocat a una manca d'energia, el que vol dir que s'empobrirà. A Espanya, que no és un país ric, la sentirem encara més profundament. Durant molts anys s'ens ha predicat un consumisme sense límits, que ha viciat a tothom a malgastar i a no estalviar. I aquest error l'hauré de pagar. El començem a pagar ja.

No és just ni cert dir que de tot això en té la culpa la naixent democràcia.

Però si és cert que pel fet d'ésser naixent, tots som aprenents del nou sistema i es cometen errors que ens hem d'esforçar en corregir i evitar que es produeixin. Principalment, i per donar exemple, aquest esforç ha de ser molt intens en els que sobre les seves espatlles portem la feixuga responsabilitat d'un càrrec públic que ha vingut dels vots del poble. No fa pas cap bé per l'enfortiment de la democràcia, la desavinença a l'Ajuntament de Madrid, l'escàndol de l'Alcalde de València, la crisi de l'Ajuntament de Figueres, la campanya malintencionada i anònima contra l'Alcalde de Cassà, o sense anar tan lluny l'embestida de l'Ajuntament de Besanó contra "LAPILASTRA".

Tot això és fruit de la falta de pràctica, de l'aprenentatge. Cal redoblar l'esforç i l'enginy, acompanyats d'una bona dosi de seny i humilitat per donar la imatge que necessita l'afermament de la nostre jove democràcia.

Una democràcia és forta si els homes i dones, tots junts, volen enfortir-la. I per això cal paciència, esforç, sacrifici i saber entendre que coses que avui no van prou bé, s'aniran arreglant poc a poc i així anirem caminant cap a un benestar comú dintre un estat de dret que garanteix les llibertats de tots.

JAUME CASADEMONT I PERAFITA
Senador per Girona